

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel

Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel

T (0344) 64 90 90.

F (0344) 64 90 99

E info@wsrl.nl

I www.waterschaprivierenland.nl

Bank IBAN NL93NWAB0636757269

BIC NWABNL2G

Fractie Natuurterreinen
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Datum:
13-10-2026

Uw kenmerk:
--

Ons kenmerk:
2026-347725

Behandeld door:
Het college van Dijkgraaf en
Heemraden

Onderwerp:
4.5 vragen van Natuurterreinen over gemaal de Pannerling

Telefoonnummer / e-mail:
(0344) 649090 /
info@wsrl.nl

Beste fractie Natuurterreinen,

Hieronder volgt de beantwoording van de door u gestelde artikel 4.5 vragen over gemaal de Pannerling.

Vraag 1:

Hoe verklaart u dat binnen 1 jaar na oplevering van het nieuwe gemaal, deze al moest worden uitgezet?

Antwoord:

Ook wij waren verrast door het optreden van deze uitzonderlijke droogteperiode en daarbij geen rekening gehouden met het feitelijk optreden van dergelijke laagterecordwaterstanden. Het inlaatpunt van de pomp viel bijna droog zodat noodbemaling noodzakelijk was.

Het later tijdelijk buiten bedrijf stellen van één van de pompijnen van gemaal De Pannerling is het gevolg van een technische storing. Bij de betreffende pomp werd een alarm voor vochtdetectie geactiveerd. De pompen en motoren bevinden zich onder water. Vermoedelijk is via de afdichting (seal) tussen de waaier en het elektrische deel van de pomp vocht binnengedrongen.

Op advies van de leverancier is de betreffende pomp daarom uit voorzorg uitgeschakeld. De afdichting wordt de komende maanden vervangen door een ander type seal om de bedrijfszekerheid van de installatie verder te vergroten. Tot die tijd blijft de overige pompcapaciteit beschikbaar voor de wateraanvoer.

Vraag 2:

Is er bij het ontwerp geen rekening gehouden met deze lage waterstanden?

Antwoord:

Bij het ontwerp van gemaal De Pannerling is nadrukkelijk rekening gehouden met lage rivierwaterstanden en de verwachte effecten van klimaatverandering. Hiervoor zijn historische meetgegevens, droogtescenario's en de verwachte ontwikkeling van het Pannerdensch Kanaal meegenomen.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Een diepere aanleg van het gemaal zou leiden tot hogere investeringskosten, meer invloed op de vaargeul en extra uitdagingen voor beheer en onderhoud. Rijkswaterstaat achtte een grotere invloed op de vaarweg bovendien ongewenst.

Daarom is gekozen voor een ontwerp dat aansluit bij de verwachte wateraanvoerbehoefte voor de komende decennia, met de mogelijkheid om in uitzonderlijke omstandigheden aanvullende tijdelijke maatregelen in te zetten. De huidige laagterecord rivierwaterstanden laten zien dat zich zo'n uitzonderlijke situatie heeft voorgedaan.

Vraag 3:

Wat is er overgebleven van de waarborg van 20 jaar voldoende aanvoercapaciteit?

Antwoord:

De doelstelling van het nieuwe gemaal blijft onverminderd van kracht. Met de realisatie van gemaal De Pannerling zijn de aanvoercapaciteit en de betrouwbaarheid van de watervoorziening in de Over-Betuwe ten opzichte van de oude situatie aanzienlijk verbeterd.

Het gemaal is ontworpen op basis van de kennis, prognoses en randvoorwaarden die tijdens de voorbereiding beschikbaar waren. De huidige situatie doet niets af aan deze doelstelling, maar laat wel zien dat sprake is van uitzonderlijke omstandigheden. In dergelijke situaties kan aanvullende tijdelijke inzet nodig zijn om de wateraanvoer volledig te waarborgen.

Vraag 4:

Wat is de inschatting van de extra kosten voor het waterschap voor de inhuur van de extra pompen inclusief de komende periode?

Antwoord:

De kosten voor de huur van extra pompen en de bijbehorende brandstof bedragen € 365.000 voor de al gerealiseerde inzet in week 32 tot en met 34 en naar verwachting € 470.000 voor de inzet in week 38 tot en met 44. Deze laatste raming bestaat uit € 340.000 voor de tijdelijke pompinstallatie en € 130.000 aan dieselkosten en is gebaseerd op inzet gedurende de volledige uitvoeringsperiode tot eind oktober. Afhankelijk van de ontwikkeling van de rivierwaterstanden kunnen de werkelijke kosten hoger of lager uitvallen.

In de periode van week 38 tot en met 44 worden ook herstelwerkzaamheden aan de inlaatduiker uitgevoerd.

Het totale bedrag voor de huur van extra pompen en de bijbehorende brandstof dat als onderbouwing is opgenomen in de 2e Burap 2026, bedraagt daarmee € 835.000.

Vraag 5:

Daarnaast zijn er ook problemen met de inlaatduiker. Welke consequenties financieel en operationeel, heeft dit?

Antwoord:

De gebreken aan de inlaatduiker bij gemaal De Pannerling (Doornenburg) waren bekend en moesten, met het oog op de komende hoogwaterperiode, worden hersteld. De herstelkosten worden geraamd op ongeveer € 200.000 en worden gedekt uit het storingsbudget onderhoud. De verwachte overschrijding van dit storingsbudget onderhoud is al gemeld in de 2e Burap 2026. Door de aanhoudend lage rivierwaterstanden en het uitvallen van één van de pompijnen van gemaal De Pannerling is een tijdelijke pompinstallatie noodzakelijk om de wateraanvoer naar de Linge te waarborgen. Door deze installatie ook in te zetten voor de herstelwerkzaamheden aan de

inlaatduiker wordt werk met werk gemaakt. De hiervoor benodigde aanvullende capaciteit leidt tot extra kosten voor de tijdelijke pompinstallatie en brandstof van maximaal € 470.000. Dit bedrag is eveneens opgenomen bij de beantwoording van vraag 4.

Vraag 6:

Tegelijkertijd met de bouw van het nieuwe gemaal is er ook een moderne vislift geïnstalleerd. Heeft de vislift en dus de vismigratie, nadelige gevolgen van het stopzetten van het gemaal ondervonden?

Antwoord:

Ja. Als gevolg van de uitzonderlijk lage rivierstanden is de vislift bij gemaal Pannerling deze zomer tijdelijk buiten gebruik gesteld. De vislift is voorzien van een beveiliging die de vislift bij een te lage waterstand automatisch uitschakelt. Daarnaast is voor een goede werking van de vislift een lokstroom vereist. Omdat het gemaal gedurende deze periode geen water aanvoerde naar de Linge, zou het creëren van ook een lokstroom leiden tot een ongewenste onttrekking van water aan het watersysteem. Vanwege beide aspecten is ervoor gekozen de vislift tijdelijk buiten werking te stellen. Gedurende deze periode was vismigratie via de vislift niet mogelijk. De belangrijkste migratieperiode voor veel vissoorten vindt echter plaats in het voorjaar, waardoor de gevolgen beperkt worden geacht.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

Drs. V. Hunnik

Drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

Bijlagen: geen

Afschrift: Archief (inclusief bijlagen)